

Raadsstuk

Onderwerp: Invoering ontheffing straatoptredens

Reg.nummer: 2013/ 6602

1. Inleiding

De gemeente Haarlem heeft de afgelopen jaren veel klachten binnengekregen over overlast door straatoptredens. Deze klachten zijn afkomstig van winkeliers, horecabedrijven en bewoners. De Nationale Ombudsman heeft zich ook uitgelaten over dit onderwerp naar aanleiding van een klacht van een burger uit de gemeente Haarlem. De ombudsman heeft de klacht onderzocht en een rapport (d.d. 14 september 2012) opgesteld. In het rapport wordt een aanbeveling gedaan waarin van de gemeente wordt gevraagd na te gaan in hoeverre er een effectievere handhaving met betrekking tot overlast door straatoptredens mogelijk en noodzakelijk is, en voor zover nodig de gemeenteraad een voorstel te doen voor een besluit om dat mogelijk te maken.

Op 11 oktober 2012 is door de raad van de gemeente een motie ingediend (zie bijlage 1). De raad is van mening dat de kwaliteit van de straatoptredens en het voorkomen van misstanden gediend zouden zijn met een vergunningstelsel.

Naar aanleiding van het debat in “de Pletterij” op 14 november 2012 over straatoptredens waarbij ondernemers, raadsleden en belanghebbenden aanwezig waren, is ook het model van een verbod met ontheffingsmogelijkheid besproken (zie bijlage 2). Dit model is ontleend aan de gemeente Utrecht: voor de ontheffing is een identiteitsbewijs nodig. De ontheffing is persoonsgebonden en kan ingetrokken worden. De straatartiest mag maximaal 15 minuten op één plaats optreden.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Het volgende artikel toe te voegen aan de Algemene Plaatselijke Verordening, onder hoofdstuk 2, afdeling 1, nieuwe paragraaf 7 Vertoningen op de weg:
Artikel 26a: Straatoptredens
  1. Het is verboden om op een openbare plaats of het openbaar water een straatoptreden te verzorgen.
  2. Onder straatoptreden wordt verstaan het ten gehore brengen van muziek of zang, of het vertonen van dans of andersoortige voorstellingen onder begeleiding van muziek of zang.
  3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.
  4. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.
2. Aan het eerste lid van artikel 161 van de Algemene plaatselijke verordening artikel 26a toe te voegen.
3. Communicatie: het raadsbesluit wordt gepubliceerd in de Stadskrant en op www.overheid.nl en treedt de dag na publicatie in werking. De media ontvangt een persbericht.
4. Dit besluit heeft geen financiële consequenties, de ambtelijke inzet wordt via de reguliere begroting verwerkt.
5. Het college stuurt dit voorstel naar de gemeenteraad, nadat de commissie Bestuur hierover een advies heeft uitgebracht.

3. Beoogd resultaat

De gemeente beoogt met dit voorstel overlast door straatoptredens beter te reguleren en het mogelijk te maken voor alle straatartiesten om op te kunnen treden mits zij een ontheffing hebben en zich houden aan de daaraan gestelde voorschriften.

4. Argumenten

1.1 Het voorstel past in het bestaand beleid van minimalisatie van regels

Er zijn verschillende mogelijkheden verkend om de overlast van straatartiesten te regelen (bijlage 3). Op basis van de voor- en nadelen van de genoemde varianten en de ervaringen die zijn opgedaan door de gemeente Utrecht, is gekozen voor een verbod met ontheffingsmogelijkheid.

De gemeente beoogt met dit voorstel een betere regulering van de overlast door straatoptredens, door beperkte regels te stellen die goed te handhaven zijn (zie bijlage 4).

1.2 Door invoering van een ontheffing betere handhavingsmogelijkheden

Een verbod met ontheffingsmogelijkheid betekent dat straatoptredens niet mogen plaatsvinden tenzij de straatartiest een ontheffing heeft. Door een ontheffingsmogelijkheid in te voeren heeft de gemeente een gericht handhavingsinstrument in handen. Bij overlast kan de ontheffing namelijk worden ingetrokken. Door het opnemen van het nieuwe artikel 26a in de strafbepaling van artikel 161 van de APV is het mogelijk om een boete op te leggen bij overtreding van het verbod.

De ontheffing wordt namelijk afgegeven indien de straatmuzikant beschikt over een geldig identiteitsbewijs (lichte identiteitstoets). Met deze toets wordt de ontheffing persoonsgebonden waardoor de ontheffing niet onderhands overdraagbaar is en ingetrokken kan worden. Deze mogelijkheid zou niet bestaan als gekozen zou worden voor alleen het stellen van algemene regels.

1.3 Het voorstel zorgt voor weinig administratieve lasten

De ontheffing wordt aan de straatartiest verleend op vertoon van een geldig legitimatiebewijs. Hiermee wordt een lichte drempel opgeworpen omdat de straatartiest zich dient te identificeren en de ontheffing dient op te halen, waarbij de straatartiest geïnformeerd wordt over de regels verbonden aan de ontheffing.

1.4 Ontheffing wordt niet van rechtswege verleend

Vanwege de aard en het doel van de vergunning is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing. Dit betekent dat bij het overschrijden van de wettelijke beslistermijn de ontheffing niet van rechtswege wordt verleend.

5. Kanttekeningen

1.1 Er wordt geen maximum aantal ontheffingen ingevoerd

In het onderhavige voorstel is niet gekozen voor een maximum aan ontheffingen. Een maximaal aantal invoeren heeft gezien de ervaringen van Utrecht vooralsnog niet de voorkeur. Op basis van de ervaringen kan de burgemeester alsnog een maximum instellen.

In het voorjaar van 2014 zal er een evaluatie plaatsvinden, waarbij gekeken wordt of de voorschriften afdoende zijn en of een maximum aantal moet worden ingevoerd. Dan wordt ook gekeken of draaiorgels ook onder deze regeling kunnen vallen.

1.2 Er is inzetbaarheid van handhavers nodig

Het verbod met ontheffingsmogelijkheid vereist wel een ruime inzetbaarheid van de handhavers, vooral in de beginfase. Gelet op het feit dat een straatartiest niet langer dan 15 minuten op een bepaalde plek mag spelen, brengt dit met zich mee dat dient te worden gecontroleerd of die voorschriften goed worden nageleefd. De gemeente Utrecht heeft hier goede ervaringen mee.

1.3 Een ontheffing is geen instrument om uitbuiting tegen te gaan

Een ontheffing voor straatartiesten is geen instrument om uitbuiting tegen te gaan. Het ziet op beperking van de overlast. Tegengaan van uitbuiting past meer bij maatregelen die het sociaal domein betreffen en is geen onderdeel van deze nota. Bij constatering van uitbuiting kan dit worden gemeld bij de politie.

1.4 Reguleren van straatmuzikanten vraagt extra ambtelijke inzet, zonder dat daar inkomsten tegenover staan.

Een eerste inschatting doet vermoeden dat maximaal 50 ontheffingen per jaar verleend gaan worden. De benodigde ambtelijke inzet is in te passen in de beschikbare ambtelijke capaciteit. De benodigde inzet van de handhaving zal eveneens budgetneutraal in de reguliere surveillance van HOO worden meegenomen. Hierdoor treedt (in beperkte mate) verdringing op van andere handhavingsactiviteiten.

6. Uitvoering

De beleidsregel ontheffingen wordt vastgesteld door de burgemeester. In die beleidsregels zijn de voorschriften opgenomen die aan de ontheffing worden verbonden.

De afgifte van de ontheffingen wordt door de afdeling Dienstverlening gedaan, loket Bedrijven en Omgeving.

Communicatie

Dit raadsbesluit zal worden gepubliceerd in de Stadskrant en op www.overheid.nl en zal de dag na publicatie inwerking treden. De media ontvangt een persbericht.

Op de website komt informatie over straatoptredens. De Centrum Management Groep Haarlem en Horeca Haarlem krijgen bericht over de ingestelde ontheffing.

Handhavers zullen in de beginperiode de straatartiesten informeren en doorverwijzen naar loket Bedrijven en Omgeving. Hierbij wordt in verband met taalproblemen indien nodig gebruik gemaakt van beeldend materiaal zoals een plattegrond met route naar de Raakspoort. Ook wordt gekeken in hoeverre het mogelijk is om de voorschriften beeldend uit te dragen.

Na verloop van tijd zal er worden overgegaan tot opleggen van boetes.

7. Bijlagen

1. Motie raad
2. Krantenartikel over het debat in de Pletterij
3. Opties regulering overlast straatoptredens
4. Beleidsregel ontheffing straatoptredens

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

- I. Het volgende artikel toe te voegen aan de Algemene Plaatselijke Verordening, onder hoofdstuk 2, afdeling 1, nieuwe paragraaf 7
Vertoningen op de weg:
Artikel 26a: Straatoptredens
  1. Het is verboden om op een openbare plaats of het openbaar water een straatoptreden te verzorgen.
  2. Onder straatoptreden wordt verstaan het ten gehore brengen van muziek of zang, of het vertonen van dans of andersoortige voorstellingen onder begeleiding van muziek of zang.
  3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.
  4. Paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.

- II. Aan het eerste lid van artikel 161 van de Algemene plaatselijke verordening artikel 26a toe te voegen.

Gedaan in de vergadering van ... .. (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter

Bijlage 1 Motie Raad over straatotredens van 11-10-2012

FR 14

OPH

Motie 'Geef echte muziek op straat weer de ruimte'

De Raad van de Gemeente Haarlem, in vergadering bijeen op 11 oktober 2012

Van mening dat

1. straatmuziek op de openbare weg regelmatig als hinderlijk en storend wordt ervaren;
2. dit onder meer te maken heeft met:
  - a. onvoldoende stem- en/of instrumentbeheersing;
  - b. onvoldoende repertoire en/of uitvoering;
  - c. te lang op zelfde plek spelen;
  - d. het onafgebroken spelen door verschillende muzikanten/orkesten bij terrassen;
3. er bij sommige straatmuzikanten sprake is van uitbuiting;
4. dit alles zeker niet geldt voor alle straatmuzikanten, want er zijn ook prima acts;
5. de huidige bepalingen in de APV aangaande straatmuziek niet of nauwelijks worden gehandhaafd, daarbij ook onvoldoende mogelijkheden bieden om bij alle onder 2 en 3 geconstateerde problemen handhavend op te treden;
6. de kwaliteit van de straatmuziek en het voorkomen van misstanden gediend zouden zijn met een vergunningstelsel;

besluit

het college te verzoeken om voor mei 2013 met een voorstel te komen tot wijziging van de APV met als doel de kwaliteit van straatmuziek in de openbare ruimte te verbeteren

en gaat over tot de orde van de dag.

y. Fricz
PvdA

C.J. SCHRAMA

FR

VVD

D.B. /
GLH

DONDERDAG 15 NOVEMBER 2012

NU OOK LUNCH!
LA FORCA
TRATTORIA CON ENOTECA

Haarlems Dagblad

Oprechte Haarlemse Courant 1656

'Audities voor straatmuzikanten is geen oplossing'

DOOR ANNEMIEKE WINDT
HAARLEM -De oplossing voor de overlast van straatmuzikanten in Haarlem is de afgelopen drie jaar geen stap dichterbij gekomen. Er ligt nu wel een motie van D66, waarin het beleid voor straatmuzikanten geregeld moet worden, maar onduidelijkheid en gebrek aan kennis overheersen.

Dat bleek gisteravond tijdens het eerste Debat met de Raad in de Pletterij, voorheen het Mondiaal Centrum Haarlem.

Zo erkent Kees Roos, veiligheidsmanager bij de afdeling Handhaving, dat het rapport van de Nationale Ombudsman over de overlast van straatmuzikanten, aanleiding was om de Algemene Plaatselijke Verordening op dat punt tegen het licht te houden. „Die verordening is erg onduidelijk”, verklaart Roos.

Complicatie daarbij is, dat het Haarlemse straatmuzikantenbeleid dat nu geldt, direct is afgeleid van dat voor draalorgels.

Niet alleen de regels zijn onduidelijk, ook de sociale situatie van de groep straatmuzikanten die de meeste overlast veroorzaakt: de muzikanten uit Roemenië en Bulgarije. „Ze worden met busjes gebracht en er komt iemand langs om het geld op te halen”, beweert raadslid Peter Schouten van Sociaal Lokaal. Dat wordt tegengesproken door journalist: Kemal Rijken, die stelt

dat het juist om individuele muzikanten gaat.

Een meerderheid van de Haarlemse raadsleden die bij de discussie aanwezig zijn, lijkt wel wat te voelen voor het Utrechtse model. Daar kunnen straatmuzikanten alleen met een ontheffing op straat spelen. Na een kwartier moeten ze zich verplaatsen. „Mensen moeten zich bij ons melden met een geldig legitimatiebewijs en krijgen dan gratis een ontheffing om te mogen spelen”, legt Maurice Prijs, hoofd Vergunningen in Utrecht uit. De raadsleden worstelen nog flink met het vraagstuk. Want naast de overlast zijn er meer problemen. „Je hebt eigenlijk te maken met drie problemen”, concludert PvdA-raadslid Jeroen Fritz. „De overlast in de binnenstad, de armoede van de muzikanten en uitbuiting door georganiseerde bendes. Dat los je niet op met een idols voor straatmuzikanten.”

Bijlage 3: Opties regulering overlast straatoptredens

De volgende mogelijkheden zijn verkend om de overlast van straatoptredens te regelen:

1. Verbod in het centrum

Een verbod in het centrum houdt in dat straatartiesten geen muziek mogen maken op plekken in het centrum, die zijn aangewezen door de burgemeester. Het voordeel van deze optie is dat het effectief is, omdat het verbod ervoor zorgt dat er geen overlast meer is en het ook goed te handhaven is.

Het nadeel van dit verbod is het verplaatsingseffect. Het verplaatsingseffect houdt in dat de straatartiesten (en de daarmee gepaard gaande overlast) zich zullen verplaatsen, waardoor de burgemeester genoodzaakt zal zijn nog meer plaatsen te moeten aanwijzen waar een verbod geldt. Een ander nadeel is dat de charme van straatmuzikanten in de binnenstad van Haarlem dan ook teniet gaat.

Voordelen: effectief, geen overlast meer, goed handhaafbaar

Nadelen: verplaatsingseffect (in die zin dat je nog meer plaatsen moet aanwijzen)

2. Vergunningplicht met kwaliteitstoets

Een vergunningplicht maakt het mogelijk om vooraf te handhaven. De vergunningplicht heeft aldus een preventieve werking. Hierbij is het dan ook mogelijk om te sturen op kwaliteit. Bijvoorbeeld door de competenties van de straatartiesten te beoordelen voordat een vergunning wordt afgegeven. Het afnemen van een kwaliteitstoets om te kijken of een muzikant wel over voldoende muzikale kwaliteiten beschikt, kost erg veel tijd en inzet waar veel administratieve lasten mee gemoeid zijn. Daarnaast is een dergelijke beoordeling altijd arbitrair en is er niet altijd een verband tussen de overlast en de kwaliteit van het spel.

Voordelen: aansturen op kwaliteit, preventieve werking

Nadelen: extra administratieve lasten

3. Algemene regels (zonder vergunning/ontheffingsplicht)

Het stellen van algemene regels, bijvoorbeeld een tijdslimiet per plek, zorgt ervoor dat het probleem via handhaving kan worden gereguleerd. Deze optie sluit aan bij de model APV van VNG. Het nadeel is dat de regels vaak niet bij de betrokkenen bekend zijn en dat er geen zicht is op wie, of hoeveel artiesten er mogen optreden.

Voordelen: weinig administratieve lasten vooraf, sluit aan bij model APV

Nadelen: capaciteit handhaving nodig.

4. Verbod met Ontheffingsmogelijkheid

Naar aanleiding van het debat in “de Pletterij” op 14 november 2012 over straatoptredens waarbij ondernemers, raadsleden en belanghebbenden aanwezig waren, is ook het model van een verbod met ontheffingsmogelijkheid besproken. Dit model is ontleend aan de gemeente Utrecht.

Een verbod met ontheffingsmogelijkheid betekent dat er geen straatoptredens mogen plaatsvinden tenzij de straatartiest een ontheffing heeft. Vanwege de lichte identiteitstoets bij de aanvraag van een ontheffing wordt er een drempel opgeworpen, welke drempel niet aanwezig zou zijn bij het stellen van algemene regels alleen. Door deze lichte drempel kan niet iedereen zomaar als straatartiest optreden. De overlast wordt gereguleerd door de voorschriften bij de ontheffing; zoals het beperken van de speelduur op een bepaalde plek.

Voordelen: gericht handhaven mogelijk, ontheffing kan worden ingetrokken, weinig administratieve lasten, algemene regels bekend bij artiesten

Nadelen: capaciteit handhaving nodig (vooral in beginfase)

Voor de duidelijkheid: Evenementen en draaiorgels vallen niet onder straatoptredens, maar worden op andere plekken in de APV geregeld.

Bijlage 4: Beleidsregel Ontheffing Straatoptredens Beleidsregel Ontheffing Straatoptredens (2013/54090)

De burgemeester,
gelet op artikel 26a van de Algemene Plaatselijke Verordening Haarlem 2012
vastgesteld op datum...;
besluit vast te stellen de volgende regeling:

Beleidsregel Ontheffing Straatoptredens (2013/54090)

1 Uitgifte ontheffingen

In beginsel wordt er geen maximum aan het aantal uit te geven ontheffingen gesteld. De burgemeester kan, indien hij dit uit oogpunt van openbare orde nodig acht, een beperking op het aantal uit te geven ontheffingen aanbrengen.

2 Voorschriften

Aan de ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

1. De ontheffing is persoonsgebonden en niet overdraagbaar.
2. Het is niet toegestaan langer dan 15 minuten op één plaats te blijven waarbij een locatie binnen 100 meter als dezelfde plaats wordt beschouwd.
3. Op eerste verzoek van politie of toezichthoudende ambtenaren moet de ontheffing worden getoond.
4. U dient er zorg voor te dragen dat er geen hinder, overlast of verstoring van de openbare orde ontstaat
5. U dient alle aanwijzingen gegeven door politie of toezichthoudende ambtenaren direct op te volgen.
6. De ontheffing is voor één kalenderjaar geldig.

2 Handhaving

Indien door de politie of de toezichthoudende ambtenaren geconstateerd wordt dat de straatartiest zich niet aan de voorschriften houdt, kan de ontheffing direct worden ingenomen.

Bij herhaalde overlast, wordt de ontheffing voor maximaal 3 maanden ingetrokken met als consequentie dat een aanvraag voor een nieuwe ontheffing gedurende die termijn wordt geweigerd.

Op grond van artikel 161lid 1 APV kan bij overtreding van de voorschriften een boete worden opgelegd.

Slotbepaling

Deze beleidsregel treedt tegelijk in werking gelijktijdig met de inwerkingtreding van artikel 26a van de Algemene Plaatselijke Verordening Haarlem.

Aldus vastgesteld door de burgemeester van de gemeente Haarlem
De burgemeester,

Toelichting

Deze regeling is een invulling van de bevoegdheid op grond van artikel 26a van de Algemene Plaatselijke Verordening Haarlem.

De voorschriften zijn bedoeld om de overlast van de straatoptredens zoveel mogelijk te beperken. De straatartiest is zelf verantwoordelijk voor het naleven van de regels.

Tijdens werkdagen kunnen straatartiesten een ontheffing aanvragen voor het houden van straatoptredens bij de Frontoffice Raakspoort, loket Bedrijven en Omgeving. Deze ontheffing wordt na aanvraag direct overhandigd nadat de benodigde gegevens aan de hand van de identiteitspapieren zijn overgenomen en vastgelegd. Er worden geen leges in rekening gebracht.